

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezese Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości
nr 54/2022 z dnia 19 kwietnia 2022 roku
w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań
przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz
warunków realizacji tych programów, dotyczących
profilaktyki nowotworu szyjki macicy

Rada Przejrzystości uważa przedstawione opracowanie za niedojrzałe, nie nadające się na obecnym etapie opracowywania do przedstawienia realizatorom jako wytycznych realizacji programu Profilaktyki nowotworu szyjki macicy. Opracowanie wymaga ustalenia priorytetów w organizacji profilaktyki szyjki macicy.

Jednocześnie Rada wyraża pozytywną opinię o zakresie wykonanego przez zespół analityczny przeglądu literatury dotyczącej omawianego tematu. Praca ta wymaga jednak uzupełnienia fazą syntezy wyników działań ocenianych w badaniach naukowych.

Opracowanie winno ułatwiać organizatorom programów profilaktycznych dokonanie wyboru racjonalnych działań i właściwej organizacji programu.

Uzasadnienie

Problem zdrowotny

Profilaktyka raka szyjki macicy należy do najskuteczniejszych i najbardziej opłacalnych rodzajów działań profilaktycznych, co wielokrotnie koroborowano w licznych badaniach klinicznych.

Jak wiadomo, głównym problemem polskich programów profilaktyki nie jest nieskuteczność skriningu, ale niska zgłaszalność. Ten problem winien być przedmiotem szczególnej analizy oraz wypracowania rekomendacji dla realizatorów programów. Jednocześnie Rada zwraca uwagę, iż kwestia udziału w programach profilaktycznych to nie problem biologiczny, ale psychologiczny, kulturo-zależny. Wnioski powinny wynikać z analizy obejmującej polskie doświadczenia - statystyki, publikacje.

Rekomendowane i nierekomendowane technologie medyczne, działania, warunki realizacji

W podsumowaniu brakuje zestawienia i porównania wyników stosowanych aktualnie technologii przesiewu. Wobec nowych technologii stosowanych do wykrycia przypadków wymagających interwencji leczniczej, należy podsumować aktualną wiedzę i zestawić wyniki w prosty, przemawiający do czytelnika sposób.

Brak też analogicznych wniosków odnośnie do kluczowego problemu - zgłaszalności.

Program powinien promować łączenie profilaktyki raka szyjki macicy z profilaktyką raka piersi. Z doświadczeń dyrektora Pawła Jakubka z Krotoszyna wynika, że takie powiązanie w polskich warunkach zwiększa udział kobiet w obu programach.

Dowody naukowe

Najistotniejszą częścią opracowania jest Streszczenie, bo tam winny znaleźć się wszystkie zalecenia dla realizatorów takich programów.

W części zatytułowanej „Dowody skuteczności klinicznej” nie ma żadnych dowodów, są informacje o publikacjach wtórnych. Co istotniejsze, brak jest sensownych wskazówek jakie są dane odnośnie do potencjalnej skuteczności różnych wariantów programu profilaktycznego. Wymieniono ok. 40 metaanaliz, bez podawania najważniejszego, czyli kluczowych informacji i konkluzji płynącej z tego szerokiego zestawienia. Nie ma też podziału na poszczególne technologie. Tekst wymaga też korekt edycyjnych, np. nie wiadomo jak rozumieć tekst „metaanaliza (w tym 21 badań obserwacyjnych)”; czy były też jakieś próby kliniczne ujęte?.

Niektóre metaanalizy dotyczą edukacji. Brak jednak ostatecznej informacji jaka edukacja bywa skuteczna, a jaka nie.

Opcjonalne technologie medyczne

Nie jest jasne, ile technologii wykrywania raka szyjki jest objętych analizą. Brak jest też jakichkolwiek konkluzji. Zaleca się zaprezentowanie możliwości wyboru alternatywnych działań w postaci flow-chartu, ścieżek klinicznych BPMN2, opisujących role profesjonalistów w poszczególnych interwencjach.

Wskaźniki monitorowania i ewaluacji

Przy omawianiu programów profilaktycznych przygotowanych przez samorządy analitycy Agencji zgłaszają zastrzeżenia do opisu celów, zadań, mierników i tym podobnych kwestii. W programie modelowym konieczne jest podanie poprawne wszystkich tych parametrów oraz wskazanie opcji tam, gdzie to ma zastosowanie.

Program modelowy musi też prezentować rozwiązania kwestii współistnienia samorządowego programu zdrowotnego z programem realizowanym na zlecenie NFZ (występujących w polskich warunkach).

Uwagi Rady

Opracowanie powinno zawierać wskazówki odnośnie do dalszego postępowania z pacjentką w przypadku dodatnich wyników badań przesiewowych.

Należy rozważyć zmianę programu centralnego pod kątem poszerzenia go o badanie HPV.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 48aa ust. 1, w zw. z art. 31s ust. 6 pkt 3a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285, z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów nr: OT.434.2.2022 „Profilaktyka nowotworu szyjki macicy”, data ukończenia: kwiecień 2022.